

ОТДЕЛ " КРАЕЗНАНИЕ " - БИБЛИОТЕКА " ИСКРА "

Отдел " Краезнание " се сформира като отделно звено в рамките на библиотеката през далечната 1924 година под названието " Казанлъшки архив ". Още тогава родолюбивите библиотекарите решават в специален фонд да се събира книжнина за края, местни издания и книги, написани от казанлъчани. За целта започва разглеждането и подбора на налични издания от фондовете на библиотеката, целта се афишира сред казанлъшките дружби в страната, а местният официоз "Казанлъшка Искра" почти във всеки свой брой отпечатва призив за попълването на тази нова сбирка и в специална рубрика отпечатва имената на дарителите и конкретните заглавия на дарените от тях книги. Тази тенденция е един от най-постоянните белези на дарителството в края и до днес, когато всички местни автори и казанлъчани, напуснали родния край, но никога не прекъснали връзката с него, постоянно даряват на библиотеката своите нови книги. Днес отдел " Краезнание " изцяло обслужва широкия спектър на краеведска дейност на библиотеката - комплектуването и поддръжката на краеведските фондове, разкриване на специализирани сбирки към него, изграждането и актуализирането на СБА към тях, организирането и провеждането на краеведски масови начинания - изложби, премиери на книги, витрини, квартални празници, публикации в местния печат и телевизионни предавания, краеведски научни сесии и др.п. Особено внимание се обръща на библиографирането на краеведски материали и останалите моменти от краеведската библиографска дейност. През годините в отдела се съставят и издават библиографски справки по различни теми, библиографски указатели с различен характер и по различни поводи. С особен интерес се ползваха информационните бюлетени с ежемесечна периодичност "Казанлък и Казанлъшкият край в централния периодичен печат " , " Календарът на бележити дати " и др.

Отдел " Краезнание " е уважаван и постоянен партньор по време на Националните Чудомирови празници, при съставянето на културния календар на общината и други прояви от празничния бит. Постоянни са контактите и с ИМ "Искра", ЛХМ "Чудомир", НПМ "Шипка - Бузлуджа", Краеведското дружество "Иван Енчев - Видю", местните медии и родолюбиви организации. През последните години все по-тесни стават контактите и с отделни училища при краеведски експедиции и с местните автори при написването на краеведските им проучвания.

Отделът обслужва всекидневно огромен брой читатели , като краеведските фондове бележат най-голямата обръщаемост в рамките на библиотеката. Потребителите на библиотечната краеведска информация посрещат с интерес всяко ново професионално въведение. През 2000 г. започна изграждането на картотека "Персоналии", а с цел попълването на Основната краеведска картотека през същата година започна и ретроспективното описание на местните вестници.

В края на 2000 г. се закупи модулът "Краезнание" на информационния продукт E-Lib, разработен от фирма СофтЛиб, с което започна изграждането на автоматизираната база "Краезнание" (започна се в среда на DOS. За 2001 г. са вкарани описанията на 2270 статии от местния печат. В края на 2002 г. в базата данни са включени описанията на 4223 статии от местния периодичен печат. От есента на 2002 г. работим в среда на E-Lib/Windows, като до края на месец септември записите в БД са 5854. Днес в краеведската БД е въведена информация от приблизително 7000 статии от местния периодичен печат. Обръщаме внимание на пълнотата на базата данни, изразена чрез количеството термини, поради факта, че тезауруса е основния компонент на информационното търсене и неговите възможности. При въвеждането на новите описания се попълват всички полета, като дори се изписват и синоними на понятията. С максимална пълнота се описват имената за които става дума,

географските понятия, а ключевите думи често надхвърлят десет на брой. Присъждат се всички краеведски индекси, а също и индексите по УДК, с цел читателите да не изпитват затруднение след въвеждането на читателски работни места с класифицирането на информацията, тъй като УДК е основната класификационна схема, използвана в библиотеката.

След периода на адаптация и изграждането на нови професионални навици, специалистите от отдела отчитат голямата гъвкавост, експедитивност и информационни възможности на новия продукт- E-lib/Windows. С огромна лекота и различни похвати на библиотечната евристика се постигат пълни и изчерпателни резултати, особено при експертното търсене. Намерените библиографски описания веднага се предоставят на читателите под формата на отпечатана библиографска справка.

С колегиална откровеност трябва да отчетем и трудностите, пред които се изправяме във всекидневната си дейност. Преди всичко краеведската дейност, включително и попълването на БД, се осъществява в свободно, а то е оскъдно, време между промеждутъците в процеса на обслужване на читатели. Няма отделен щат за краеведи - библиотекари. В нашето натоварено звено се извършва обслужването в читалня, библиотекарите отговарят за фонда на редки и ценни издания, за цялата периодика и справочно-библиографската дейност на библиотеката. Второто автоматизирано място се разкри през 2003 г. Все още няма обособено читателско работно място, а компютърното и служебно време не позволяват да се въвежда текущо информацията от централния печат, като БО на статиите от него продължават да се извършват върху фиши. Мечта остава засега ретроспективното въвеждане на описанията от ОКК и сканирането на местния печат.

Въпреки споделените трудности трябва да отчетем, че краеведската дейност на Общинска библиотека "Искра", след процеса на автоматизация, се издигна на едно изключително високо ниво. В настоящия момент базата данни се ползва от другите отдели и от широк кръг специалисти и е уникална на територията на общината. Само тук може да се получи информация с висока релевантност за различни събития, персоналии, явления и субекти в широкия смисъл на краеведска информация, което ни кара с гордост да отчетем, че отдел "Краезнание" на ОБ "Искра" вече е не само архив на краеведска литература, но и ново съвременно информационно звено с професионален авторитет пред читателите й.

Ани Кожухарова,
Библиотека "Искра"-Казанлак